

Về sáu giáo trình các môn học thuộc chuyên ngành tư pháp hình sự ở các cơ sở đào tạo luật nước ta

Lê Văn Cẩm*

*Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội,
144 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội, Việt Nam*

Nhận ngày 23 tháng 7 năm 2008

Tóm tắt. Để nâng cao chất lượng đào tạo các sinh viên, học viên cao học và nghiên cứu sinh, đồng thời hỗ trợ cho việc tăng cường năng lực nghiên cứu khoa học của các cán bộ giảng dạy tại các cơ sở đào tạo, cũng như mở rộng sự hiểu biết về các kiến thức pháp luật chuyên ngành cho các cán bộ thực tiễn tại các cơ quan bảo vệ pháp luật và Tòa án, tác giả bài viết đã đưa ra mô hình sáu đề cương giáo trình các môn học thuộc chuyên ngành tư pháp hình sự ở các cơ sở đào tạo luật, phục vụ công cuộc cải cách tư pháp và xây dựng Nhà nước pháp quyền ở Việt Nam hiện nay.

Trong giai đoạn xây dựng Nhà nước pháp quyền (NNPQ) và cải cách tư pháp (CCTP) ở Việt Nam hiện nay để góp phần nâng cao chất lượng đào tạo các sinh viên, học viên Cao học và nghiên cứu sinh, cũng như hỗ trợ cho việc tăng cường năng lực nghiên cứu khoa học (NCKH) của các cán bộ giảng dạy (CBGD) và cán bộ NCKH, mặt khác để mở rộng hơn nữa sự hiểu biết về các kiến thức pháp luật chuyên ngành và trình độ chuyên môn của các cán bộ thực tiễn đang công tác tại các cơ quan lập pháp, hành pháp bảo vệ pháp luật (BVPL) và tư pháp (Tòa án) thuộc lĩnh vực tư pháp hình sự (TPHS), thì rõ ràng là các giáo trình của các môn học mà ở các mức độ khác nhau có liên quan đến các chuyên ngành khoa học pháp lý (KHPL) về đấu tranh chống tội phạm (ĐTrCTP) ở các cơ sở đào tạo đại học và sau đại học Luật nước

ta cần phải được biên soạn mới, sửa đổi hoặc bổ sung một cách chuyên sâu và đầy đủ hơn.

Đối với chuyên ngành TPHS có rất nhiều giáo trình khác nhau nhưng trong phạm vi một bài viết đăng trên Tạp chí Khoa học chúng tôi chỉ bàn về đề cương của sáu (06) giáo trình sau đây:

1. Ba giáo trình của ba môn học pháp lý tương ứng với ba chuyên ngành luật trong lĩnh vực ĐTrCTP đã nêu: 1) Giáo trình “*Luật Hình sự Việt Nam (Phần chung)*”; 2) Giáo trình “*Luật Tố tụng hình sự Việt Nam*” và; 3) Giáo trình “*Luật Thi hành án hình sự Việt Nam*”.

2. Một Giáo trình môn “*Luật Hình sự so sánh (Phần chung)*”.

3. Một Giáo trình môn “*Tòa án, các cơ quan bảo vệ pháp luật và các cơ quan hỗ trợ tư pháp*” (hay cũng có thể gọi một cách ngắn gọn là Giáo trình môn học “*Tư pháp học*”) là môn học tương ứng với một số quy định của pháp luật khác liên quan đến tổ chức - hoạt động của hệ thống TPHS, ngoài pháp luật hình sự

* ĐT: 84-4-37547889.

E-mail: tskhlecam@yahoo.com

(PLHS), pháp luật tố tụng hình sự (TTHS) và pháp luật thi hành án hình sự (THAHS).

4. Một Giáo trình môn “Tội phạm học”. Việc đưa giáo trình này bên cạnh hệ thống *năm* giáo trình trên của các chuyên ngành KHPL về ĐTrCTP để biên soạn mới, sửa đổi hoặc bổ sung một cách chuyên sâu và đầy đủ hơn là vì một loạt các lý do của nó, mà cụ thể là:

4.1. Tội phạm học là một khoa học có liên quan đến nhiều chuyên ngành khoa học xã hội khác nhau (như: tâm thần học, tâm lý học, giáo dục học, xã hội học, v.v...); nhưng *mức độ liên quan của nó nhiều hơn cả là với các chuyên ngành KHPL (mà cụ thể là với các chuyên ngành KHPL về ĐTrCTP - khoa học luật hình sự, khoa học luật TTHS và khoa học luật THAHS) nên nếu như xét trên bình diện (theo nghĩa) hẹp*, thì ở một mức độ nào có thể cũng có những quan điểm coi tội phạm học không phải là một chuyên ngành KHPL *đúng với nghĩa hẹp* của từ này (vì khi sử dụng thuật ngữ khoa học “*pháp lý*” thì thường ngụ ý nói đến các chuyên ngành khoa học nào tương ứng với các ngành luật trong hệ thống pháp luật).

4.2. Tuy nhiên, là một chuyên ngành khoa học mà đối tượng nghiên cứu là các quy luật hình thành và phát triển, nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội phạm (nói chung) và các tội phạm cụ thể (nói riêng), cũng như nhân thân người phạm tội và nạn nhân học, đồng thời đưa ra dự báo về tình hình tội phạm và soạn thảo các biện pháp phòng - chống tội phạm, chúng ta có đầy đủ căn cứ để khẳng định rằng, *tội phạm học chính là chuyên ngành khoa học có sự liên quan chặt chẽ và mật thiết nhất với hoạt động của hệ thống TPHS*.

4.3. Vì đúng như quan điểm của nhà nghiên cứu tội phạm học nổi tiếng thế giới, giáo sư người Cộng hòa Liên bang Đức H.J. Schneider khi bàn về mối quan hệ của tội phạm học với TPHS là: Nhà tội phạm học cần phải là luật gia và là chuyên gia nghiên cứu về xã hội (ví dụ: Nhà xã hội học, nhà tâm lý

học, v.v...); hiện nay ở nhiều nước (Hoa Kỳ, Canada, Anh quốc, Cộng hòa Liên bang Đức) việc đào tạo các chuyên gia trong lĩnh vực tội phạm học và TPHS ngày càng được chú trọng, hơn nữa tất cả các nhà luật học, cũng như các viên chức cảnh sát và của các cơ quan THAHS cần phải hiểu về những cơ sở của tội phạm học; các cán bộ thực tiễn của các cơ quan TPHS (từ Cảnh sát hình sự, Tòa án hình sự, cơ quan THAHS) cần phải coi tội phạm học là khoa học mà họ cần phải nắm vững vì nó gắn liền với thực tế cụ thể của họ, v.v... [1].

5. Từ sự phân tích nêu trên, tại các điểm từ 1 đến 6 dưới đây thuộc Mục lớn (La Mã) này chúng tôi xin đưa ra đề cương của *sáu* (06) giáo trình đã nêu.

1. Đề cương Giáo trình “Luật Hình sự Việt Nam (Phần chung)”

Lời nói đầu

Phần thứ nhất:

Nhập môn Luật Hình sự, đạo luật Hình sự và lịch sử Luật Hình sự Việt Nam

Chương một: Nhập môn Luật Hình sự

§1. Khái niệm, các lĩnh vực thể hiện, đối tượng, mục đích, phương pháp điều chỉnh và hệ thống của Luật Hình sự Việt Nam.

§2. Các quan hệ pháp luật hình sự, chức năng, nguồn và nhiệm vụ của Luật Hình sự Việt Nam.

§3. Luật Hình sự với tư cách là một *môn học* trong hệ thống các môn học pháp lý chuyên ngành, một *ngành luật* trong hệ thống pháp luật và một chuyên ngành *khoa học* trong hệ thống các chuyên ngành khoa học pháp lý.

§4. Luật Hình sự trong mối tương quan với các môn học có liên quan đến lĩnh vực tư pháp

hình sự (Luật Tố tụng hình sự, Luật Thi hành án hình sự, Tội phạm học, Điều tra tội phạm, Tâm lý học tư pháp, Tâm thần học tư pháp, Thống kê hình sự và Xã hội học pháp luật).

§5. Những kết luận.

Chương hai: Đạo luật Hình sự

§1. Khái niệm, những thuộc tính cơ bản và ý nghĩa xã hội - pháp lý của đạo luật hình sự.

§2. Cấu tạo của quy phạm pháp luật hình sự.

§3. Thực tiễn xét xử và đạo luật Hình sự.

§4. Chế định về các nguyên tắc của Luật Hình sự Việt Nam.

§5. Chế định về hiệu lực của đạo luật Hình sự.

§6. Pháp điển hóa Luật Hình sự Việt Nam lần thứ hai - Bộ Luật Hình (BLHS) sự năm 1999.

§7. Những kết luận.

Chương ba: Lịch sử Luật Hình sự Việt Nam

§1. Sự phân chia thời kỳ lịch sử của Luật Hình sự Việt Nam.

§2. Luật Hình sự Việt Nam thời kỳ phong kiến.

§3. Luật Hình sự Việt Nam thời kỳ thuộc Pháp.

§4. Luật Hình sự Việt Nam từ sau Cách mạng tháng 8/1945 đến pháp điển hóa Luật Hình sự Việt Nam lần thứ nhất - BLHS năm 1985.

§5. Luật Hình sự Việt Nam từ sau pháp điển hóa lần thứ nhất đến pháp điển hóa lần thứ hai với việc thông qua BLHS năm 1999 hiện hành.

§6. Những kết luận.

Phần thứ hai:

Tội phạm và những trường hợp loại trừ tính chất tội phạm của hành vi

Chương bốn: Tội phạm

§1. Khái niệm và các đặc điểm (dấu hiệu) cơ bản của tội phạm.

§2. Lý luận về cấu thành tội phạm.

§3. Chế định phân loại tội phạm.

§4. Chế định nhiều (đa) tội phạm.

§5. Chế định lỗi trong Luật Hình sự.

§6. Chế định về các giai đoạn thực hiện tội phạm.

§7. Chế định đồng phạm.

§8. Những kết luận.

Chương năm: Những trường hợp (tình tiết) loại trừ tính chất tội phạm của hành vi

§1. Ý nghĩa của việc nghiên cứu, khái niệm, hệ thống và bản chất pháp lý của những trường hợp (tình tiết) loại trừ tính chất tội phạm của hành vi.

§2. Chế định sự kiện bất ngờ.

§3. Gây thiệt hại về mặt pháp lý hình sự nhưng chưa đủ tuổi chịu trách nhiệm hình sự.

§4. Gây thiệt hại về mặt pháp lý hình sự trong tình trạng không có năng lực trách nhiệm hình sự

§5. Tính nguy hiểm cho xã hội không đáng kể của hành vi.

§6. Chế định phòng vệ chính đáng.

§7. Chế định tình thế cấp thiết.

§8. Những trường hợp (tình tiết) khác loại trừ tính chất tội phạm của hành vi.

§9. Những kết luận.

Phần thứ ba:

Trách nhiệm hình sự, hình phạt và biện pháp tư pháp

Chương sáu: Trách nhiệm hình sự

§1. Ý nghĩa của việc nghiên cứu, khái niệm và các đặc điểm của trách nhiệm hình sự.

§2. Các dạng của trách nhiệm hình sự và sự phân biệt nó với các dạng trách nhiệm pháp lý khác.

§3. Các hình thức thực hiện và các giai đoạn thực hiện trách nhiệm hình sự.

§4. Cơ sở và những điều kiện của trách nhiệm hình sự.

§5. Vấn đề trách nhiệm hình sự của pháp nhân.

§6. Những kết luận.

Chương bảy: Hình phạt và biện pháp tư pháp

§1. Ý nghĩa của việc nghiên cứu, khái niệm và các đặc điểm cơ bản của hình phạt.

§2. Các mục đích của hình phạt và hệ thống hình phạt.

§3. Hiệu quả của hình phạt, các tiêu chí của hình phạt và các yếu tố bảo đảm của một hệ thống hình phạt khả thi.

§4. Các hình phạt chính.

§5. Các hình phạt bổ sung.

§6. Phân biệt hình phạt với biện pháp tư pháp.

§7. Các biện pháp tư pháp.

§8. Những kết luận.

Phân thứ tư:

Quyết định hình phạt và các biện pháp tha miễn trong Luật Hình sự

Chương tám: Quyết định hình phạt

§1. Khái niệm và ý nghĩa của chế định quyết định hình phạt.

§2. Những nguyên tắc quyết định hình phạt.

§3. Các căn cứ quyết định hình phạt.

§4. Quyết định hình phạt trong những trường hợp đặc biệt.

§5. Những kết luận.

Chương chín: Các biện pháp tha miễn trong Luật Hình sự

§1. Ý nghĩa của việc nghiên cứu, khái niệm, các đặc điểm cơ bản, phân loại và vị trí của các biện pháp tha miễn trong pháp luật hình sự Việt Nam.

§2. Chế định thời hiệu trong Luật Hình sự.

§3. Chế định miễn trách nhiệm hình sự.

§4. Chế định miễn hình phạt.

§5. Các chế định về chấp hành hình phạt.

§6. Chế định án treo.

§7. Chế định án tích.

§8. Đặc xá và đại xá trong pháp luật hình sự Việt Nam.

§9. Những kết luận.

Phân thứ năm:

Trách nhiệm hình sự đối với người chưa thành niên phạm tội

Chương mười: Các quy định đối với người chưa thành niên phạm tội

§1. Ý nghĩa của các quy định và nguyên tắc xử lý đối với người chưa thành niên phạm tội.

§2. Các đặc điểm riêng biệt của hình phạt và biện pháp tư pháp đối với người chưa thành niên phạm tội.

§3. Các đặc điểm riêng biệt của việc quyết định hình phạt và các biện pháp tha miễn đối với người chưa thành niên phạm tội.

§4. Những kết luận.

Phân thứ sáu:

Hoàn thiện pháp luật hình sự Việt Nam trong giai đoạn xây dựng Nhà nước pháp quyền và cải cách tư pháp

Chương mười một: Những cơ sở khoa học-thực tiễn của việc tiếp tục hoàn thiện pháp luật hình sự Việt Nam hiện hành

§1. Bảo vệ các quyền con người bằng pháp luật hình sự với tư cách là nền tảng cho sự cần thiết của việc tiếp tục hoàn thiện pháp luật hình sự quốc gia.

§2. Những cơ sở khoa học - thực tiễn của việc tiếp tục hoàn thiện pháp luật hình sự quốc gia.

§3. Những kết luận.

Chương mười hai: Những phương hướng cơ bản của việc tiếp tục hoàn thiện pháp luật hình sự Việt Nam hiện hành

§1. Sự cần thiết của việc hoàn thiện hệ thống pháp luật hình sự quốc gia trong giai đoạn xây dựng Nhà nước pháp quyền và phục vụ công cuộc cải cách tư pháp (CCTP).

§2. Khái niệm hiệu quả của hệ thống pháp luật hình sự quốc gia và khái niệm phương hướng cơ bản để nâng cao hiệu quả nó.

§3. Hoàn thiện các quy định về đạo Luật Hình sự.

§4. Hoàn thiện các quy định về tội phạm.

§5. Hoàn thiện các quy định về những trường hợp (tình tiết) loại trừ tính chất tội phạm của hành vi.

§6. Hoàn thiện các quy định về trách nhiệm hình sự, hình phạt và quyết định hình phạt.

§7. Hoàn thiện các quy định về các biện pháp tha miễn trong Luật Hình sự.

§8. Hoàn thiện các quy định về người chưa thành niên phạm tội.

§9. Những kết luận.

Hệ thống câu hỏi ôn tập

Danh mục tài liệu tham khảo

2. Đề cương Giáo trình “Luật Tố tụng hình sự Việt Nam”

Lời nói đầu

Phần thứ nhất:

Về nhập môn Luật Tố tụng hình sự và về đạo luật Tố tụng hình sự

Chương một: Nhập môn Luật Tố tụng hình sự

§1. Khái niệm, các lĩnh vực thể hiện, đối tượng, mục đích, phương pháp điều chỉnh và hệ thống của Luật TTHS.

§2. Các quan hệ pháp luật TTHS, chức năng, nhiệm vụ và nguồn của Luật TTHS.

§3. Luật TTHS với tư cách là một môn học trong hệ thống các môn học pháp lý chuyên ngành, một ngành luật trong hệ thống pháp luật và một chuyên ngành khoa học trong hệ thống các chuyên ngành khoa học pháp lý.

§4. Luật TTHS trong mối tương quan với các môn học có liên quan đến lĩnh vực tư

pháp hình sự (Luật Hình sự, Luật Thi hành án hình sự, Tội phạm học, Điều tra tội phạm, Tâm lý học tư pháp, Tâm thần học tư pháp, Thống kê hình sự và Xã hội học pháp luật).

§5. Những kết luận.

Chương hai: Đạo luật Tố tụng hình sự

§1. Khái niệm, những thuộc tính cơ bản và ý nghĩa xã hội - pháp lý của đạo luật TTHS.

§2. Cấu tạo của quy phạm pháp luật TTHS.

§3. Sự hình thành và phát triển của pháp luật TTHS Việt Nam.

§4. Chế định các nguyên tắc của Luật TTHS.

§5. Chế định hiệu lực của đạo luật TTHS.

§6. Bộ Luật TTHS Việt Nam năm 2003 hiện hành.

§7. Những kết luận.

Phần thứ hai:

Về các chủ thể tham gia tố tụng hình sự

Chương ba: Các cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng hình sự

§1. Cơ quan điều tra và các cơ quan khác được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra.

§2. Viện kiểm sát.

§3. Tòa án.

§4. Những kết luận.

Chương bốn: Những người tiến hành tố tụng hình sự

§1. Thủ trưởng, Phó Thủ trưởng Cơ quan điều tra và Điều tra viên.

§2. Viện trưởng, Phó Viện trưởng Viện kiểm sát và Kiểm sát viên.

§3. Chánh án, Phó Chánh án Tòa án, Thẩm phán, Hội thẩm và Thư ký Tòa án.

§4. Những kết luận.

Chương năm: Những người tham gia tố tụng hình sự của bên buộc tội

§1. Người bị hại.

§2. Nguyên đơn dân sự.

§3. Người bảo vệ (đại diện) của đương sự.

§4. Những kết luận.

Chương sáu: Những người tham gia tố tụng hình sự của bên bào chữa

§1. Người bị tạm giữ.

§2. Bị can.

§3. Bị cáo.

§4. Người bào chữa.

§5. Bị đơn dân sự.

§6. Những kết luận.

Chương bảy: Những người khác tham gia tố tụng hình sự

§1. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến vụ án.

§2. Người làm chứng.

§3. Người chứng kiến.

§4. Người giám định.

§5. Người phiên dịch.

§6. Những kết luận.

Phần thứ ba:

Về chứng cứ, chứng minh, những biện pháp cưỡng chế, biên bản, thời hạn và án phí trong tố tụng hình sự

Chương tám: Chứng cứ trong tố tụng hình sự

§1. Mục đích của chứng cứ.

§2. Khái niệm chứng cứ, các thuộc tính của chứng cứ và phân loại chứng cứ.

§3. Khái niệm nguồn chứng cứ và phân loại nguồn chứng cứ.

§4. Lời khai của người làm chứng.

§5. Lời khai của người bị hại.

§6. Lời khai của nguyên đơn dân sự, bị đơn dân sự.

§7. Lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến vụ án.

§8. Lời khai của người bị bắt, người bị tạm giữ.

§9. Lời khai của bị can, bị cáo.

§10. Kết luận của người giám định.

§11. Vật chứng, thu thập, bảo quản và xử lý vật chứng.

§12. Biên bản về hoạt động điều tra và xét xử; các tài liệu, đồ vật khác trong vụ án.

§13. Những kết luận.

Chương chín: Chứng minh trong tố tụng hình sự

§1. Những vấn đề phải chứng minh trong vụ án hình sự.

§2. Khái niệm, mục đích, đối tượng, giới hạn và các chủ thể của chứng minh trong vụ án hình sự.

§3. Quá trình chứng minh trong vụ án hình sự: thu thập, kiểm tra và đánh giá chứng cứ.

§4. Những kết luận.

Chương mười: Những biện pháp cưỡng chế trong tố tụng hình sự

§1. Khái niệm và các dạng của những biện pháp cưỡng chế trong TTHS.

§2. Những biện pháp ngăn chặn trong TTHS.

§3. Các căn cứ và những điều kiện áp dụng những biện pháp cưỡng chế khác trong TTHS.

§4. Những kết luận.

Chương mười một: Biên bản, thời hạn và án phí trong tố tụng hình sự

§1. Biên bản trong TTHS.

§2. Thời hạn trong TTHS.

§3. Án phí trong TTHS:

§4. Những kết luận.

Phần thứ tư:

Thủ tục tố tụng hình sự trong các giai đoạn trước khi xét xử vụ án

Chương mười hai: Một số vấn đề chung về các giai đoạn tố tụng hình sự

§1. Khái niệm, ý nghĩa và phân chia các giai đoạn TTHS.

§2. Phân chia các giai đoạn TTHS theo *chủ thể tham gia* TTHS.

§3. Phân chia các giai đoạn TTHS theo *tổ chức - hoạt động* của hệ thống tư pháp hình sự.

§4. Những kết luận.

Chương mười ba: Khởi tố vụ án hình sự

§1. Khái niệm và ý nghĩa của giai đoạn khởi tố vụ án hình sự.

§2. Các chủ thể của việc khởi tố vụ án hình sự.

§3. Lý do (căn cứ) và các cơ sở để khởi tố vụ án hình sự.

§4. Tổ giác của công dân,

§5. Tin báo của cơ quan, tổ chức.

§6. Tin báo trên các phương tiện thông tin đại chúng.

§7. Các cơ quan tiến hành TTHS trực tiếp phát hiện dấu hiệu của tội phạm.

§8. Người phạm tội tự thú.

§9. Thủ tục khởi tố vụ án hình sự.

§10. Những kết luận.

Chương mười bốn: Điều tra - truy tố vụ án hình sự

§1. Khái niệm và ý nghĩa của giai đoạn điều tra vụ án hình sự.

§2. Những quy định chung về điều tra.

§3. Các hoạt động điều tra.

§4. Tạm đình chỉ và kết thúc điều tra.

§5. Quyết định việc truy tố.

§6. Những kết luận.

Phần thứ năm:

Thủ tục tố tụng hình sự trong giai đoạn xét xử vụ án

Chương mười lăm: Một số vấn đề chung về giai đoạn xét xử vụ án hình sự

§1. Khái niệm, ý nghĩa và phân chia các cấp xét xử vụ án hình sự.

§2. Khái niệm và ý nghĩa của thủ tục TTHS ở cấp sơ thẩm.

§3. Khái niệm và ý nghĩa của thủ tục TTHS ở cấp phúc thẩm.

§4. Khái niệm và ý nghĩa của thủ tục TTHS theo trình tự giám đốc thẩm.

§5. Khái niệm và ý nghĩa của thủ tục TTHS theo trình tự tái thẩm.

§6. Những kết luận.

Chương mười sáu: Xét xử vụ án hình sự ở cấp sơ thẩm

§1. Tính chất và các đặc điểm cơ bản của thủ tục xét xử vụ án hình sự ở cấp sơ thẩm.

§2. Thẩm quyền xét xử vụ án hình sự của Tòa án các cấp.

§3. Chuẩn bị xét xử vụ án hình sự.

§4. Quy định chung về thủ tục TTHS tại phiên tòa.

§5. Thủ tục xét xử vụ án hình sự ở cấp sơ thẩm.

§6. Những kết luận.

Chương mười bảy: Xét xử vụ án hình sự ở cấp phúc thẩm

§1. Tính chất và các đặc điểm cơ bản của thủ tục xét xử vụ án hình sự ở cấp phúc thẩm.

§2. Các căn cứ, thủ tục và thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

§3. Các chủ thể có quyền kháng cáo, kháng nghị.

§4. Thủ tục xét xử vụ án hình sự ở cấp phúc thẩm.

§5. Những kết luận.

Chương mười tám: Thủ tục tố tụng hình sự của trình tự giám đốc thẩm

§1. Tính chất và các đặc điểm cơ bản của thủ tục giám đốc thẩm.

§2. Các căn cứ để kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm.

§3. Các chủ thể có quyền kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm.

§4. Những vấn đề cơ bản cần được giải quyết theo thủ tục giám đốc thẩm.

§5. Những kết luận.

Chương mười chín: Thủ tục tố tụng hình sự của trình tự tái thẩm

§1. Tính chất và các đặc điểm cơ bản của thủ tục tái thẩm.

§2. Các căn cứ để kháng nghị theo thủ tục tái thẩm.

§3. Các chủ thể có quyền kháng nghị theo thủ tục tái thẩm.

§4. Những vấn đề cơ bản cần được giải quyết theo thủ tục tái thẩm.

§5. Những kết luận.

Phần thứ sáu:

Thủ tục thi hành án hình sự⁽¹⁾

Chương hai mươi: Một số vấn đề lý luận chung về thi hành án hình sự

§1. Khái niệm và ý nghĩa của việc thi hành án hình sự (THAHS).

§2. THAHS với tư cách là một giai đoạn TTHS.

§3. THAHS với tư cách là một ngành luật độc lập về tư pháp hình sự - trong lĩnh vực đấu tranh chống tội phạm.

§4. Các căn cứ để THAHS.

§5. Các chủ thể có thẩm quyền THAHS.

§6. Những vấn đề cơ bản cần được giải quyết trong quá trình THAHS.

§7. Những kết luận.

Chương hai một: Thi hành bản án và quyết định của Tòa án theo pháp luật tố tụng hình sự Việt Nam

§1. Các quy định chung về thi hành bản án và quyết định của Tòa án.

§2. Thi hành hình phạt tử hình.

§3. Thi hành hình phạt tù và các hình phạt khác.

Phần thứ bảy:

Thủ tục đặc biệt, khiếu nại, tố cáo và hợp tác quốc tế trong tố tụng hình sự

Chương hai mươi hai: Thủ tục đặc biệt, khiếu nại, tố cáo và hợp tác quốc tế trong tố tụng hình sự

§1. Thủ tục TTHS đối với người chưa thành niên.

§2. Thủ tục áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh.

§3. Thủ tục TTHS rút gọn.

§4. Giải quyết khiếu nại, tố cáo trong TTHS.

§5. Hợp tác quốc tế trong TTHS.

§6. Những kết luận.

Phần thứ tám:

Hoàn thiện pháp luật tố tụng hình sự Việt Nam trong giai đoạn xây dựng Nhà nước pháp quyền và cải cách tư pháp

Chương hai mươi ba: Những cơ sở khoa học - thực tiễn của việc hoàn thiện pháp luật tố tụng hình sự Việt Nam hiện hành

§1. Bảo vệ các quyền con người bằng pháp luật TTHS với tư cách là nền tảng cho sự cần thiết của việc hoàn thiện pháp luật TTHS Việt Nam hiện hành.

§2. Những cơ sở khoa học - thực tiễn của việc tiếp tục hoàn thiện pháp luật TTHS quốc gia.

§3. Những kết luận.

Chương hai mươi bốn: Những phương hướng cơ bản của việc hoàn thiện pháp luật tố tụng hình sự Việt Nam hiện hành

§1. Khái niệm hiệu quả của hệ thống pháp luật TTHS và khái niệm phương hướng cơ bản để nâng cao hiệu quả nó.

§2. Hoàn thiện các quy định về đạo luật TTHS.

§3. Hoàn thiện các quy định về các chủ thể tham gia TTHS.

⁽¹⁾ Dưới góc độ khoa học thì THAHS là một ngành luật độc lập trong lĩnh vực tư pháp hình sự, có đối tượng và các phương pháp điều chỉnh riêng (chứ không thể là một giai đoạn TTHS) nhưng vì nó lại chính là một giai đoạn TTHS trong Bộ Luật TTHS năm 2003, nên khi nghiên cứu thủ tục THAHS, Phần thứ sáu được đề cập sau các phần tương ứng với các giai đoạn TTHS (khởi tố, điều tra và xét xử vụ án hình sự) là hợp lý.

§4. Hoàn thiện các quy định định về thủ tục tố tụng hình sự trong các giai đoạn trước khi xét xử và trong giai đoạn xét xử vụ án.

§5. Hoàn thiện các quy định khác của Bộ Luật TTHS Việt Nam hiện hành.

§6. Những kết luận.

Phần thứ chín:

**Pháp luật tố tụng hình sự
một số nước trên thế giới**

**Chương hai mươi lăm: Pháp luật tố tụng
hình sự của một số nước trên thế giới**

§1. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Liên bang Nga.

§2. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Hoa Kỳ.

§3. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Cộng hòa Liên bang Đức.

§4. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Vương quốc Anh.

§5. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Cộng hòa Pháp.

§6. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Nhật Bản.

§7. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật TTHS Trung Quốc.

§8. Những kết luận.

Hệ thống câu hỏi ôn tập

Danh mục tài liệu tham khảo

**3. Đề cương của Giáo trình “Luật Thi hành
án hình sự Việt Nam”**

Lời nói đầu

Phần thứ nhất:

**Nhập môn Luật Thi hành án hình sự
và đạo Luật Thi hành án hình sự**

**Chương một: Nhập môn Luật Thi hành án
hình sự**

§1. Khái niệm, các lĩnh vực thể hiện, đối tượng, mục đích, phương pháp điều chỉnh và hệ thống của Luật THAHS.

§2. Các quan hệ pháp Luật THAHS, chức năng, nhiệm vụ và nguồn của Luật THAHS.

§3. Phân biệt các khái niệm: 1) THAHS, 2) Luật THAHS, 3) pháp luật THAHS và, 4) chính sách pháp luật THAHS.

§4. Luật THAHS với tư cách là một môn học trong hệ thống các môn học pháp lý chuyên ngành, một ngành luật trong hệ thống pháp luật và một chuyên ngành khoa học trong hệ thống các chuyên ngành khoa học pháp lý.

§5. Luật THAHS trong mối tương quan với các môn học có liên quan đến lĩnh vực tư pháp hình sự (Luật Hình sự, Luật Tố tụng hình sự, Tội phạm học, Điều tra tội phạm, Tâm lý học tư pháp, Tâm thần học tư pháp, Thống kê hình sự và Xã hội học pháp luật).

§6. Những kết luận.

Chương hai: Đạo luật thi hành án hình sự

§1. Khái niệm và phạm vi điều chỉnh những thuộc tính cơ bản và ý nghĩa xã hội - pháp lý của đạo Luật THAHS.

§2. Cấu tạo của quy phạm pháp luật THAHS.

§3. Sự hình thành và phát triển của pháp luật THAHS Việt Nam.

§4. Chế định các nguyên tắc của Luật THAHS.

§5. Chế định hiệu lực của đạo Luật THAHS.

§6. Những kết luận.

Phần thứ hai:

**Những vấn đề cơ bản của
Luật Thi hành án hình sự**

Chương ba: Thời hiệu, căn cứ và thẩm quyền thi hành án hình sự

§1. Thời hiệu THAHS.

§ 2. Căn cứ THAHS .

§3. Thẩm quyền THAHS.

§4. Trách nhiệm bảo đảm cho hiệu lực của việc THAHS .

§5. Những kết luận.

Chương bốn: Địa vị pháp lý của người bị kết án

§1. Khái niệm, ý nghĩa pháp lý và các dạng bản án kết tội của Tòa án.

§2. Khái niệm, địa vị pháp lý và phân loại những người bị kết án.

§3. Các quyền và các nghĩa vụ của người bị kết án.

§4. Những kết luận.

Chương năm: Các cơ quan, tổ chức có nhiệm vụ thi hành án hình sự và việc kiểm tra, kiểm sát hoạt động của các cơ quan, tổ chức này

§1. Khái niệm và phân loại các cơ quan, tổ chức có nhiệm vụ THAHS.

§2. Nhiệm vụ, quyền hạn các cơ quan, tổ chức có nhiệm vụ thi hành hình phạt.

§3. Nhiệm vụ, quyền hạn các cơ quan, tổ chức có nhiệm vụ thi hành biện pháp tư pháp.

§4. Kiểm tra, kiểm sát hoạt động của các cơ quan, tổ chức có nhiệm vụ THAHS.

§6. Sự phối hợp của các cơ quan, tổ chức có nhiệm vụ THAHS với nhau và với các cơ quan hữu quan để bảo đảm hiệu quả của việc THAHS.

§ 7. Những kết luận.

Chương sáu: Thi hành các biện pháp tư pháp

§1. Khái niệm, mục đích và thủ tục thi hành biện pháp tư pháp.

§2. Thủ tục thi hành biện pháp bắt buộc chữa bệnh.

§3. Thủ tục thi hành biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn.

§4. Thủ tục thi hành biện pháp đưa vào trường giáo dưỡng.

§5. Những kết luận.

Chương bảy: Thi hành các hình phạt bổ sung và các hình phạt chính không tước tự do

§1. Khái niệm, mục đích và thủ tục thi hành hình phạt bổ sung.

§2. Thủ tục thi hành các hình phạt quản chế, cấm cư trú và tịch thu tài sản.

§3. Thủ tục thi hành hình phạt cảnh cáo.

§4. Thủ tục thi hành hình phạt tiền.

§5. Thủ tục thi hành hình phạt cải tạo không giam giữ.

§6. Thủ tục thi hành hình phạt trục xuất.

§7. Những kết luận.

Chương tám: Thi hành các hình phạt chính tước tự do

§1. Khái niệm, mục đích và thủ tục thi hành hình phạt tù.

§2. Thủ tục thi hành hình phạt tù có thời hạn.

§3. Phân loại chế độ trong các trại cải tạo - lao động của những người bị kết án tù có thời hạn và các biện pháp bảo đảm việc chấp hành hình phạt này.

§4. Vấn đề dạy văn hóa và giáo dục nghề nghiệp cho những người bị kết án tù có thời hạn.

§5. Thủ tục thi hành hình phạt tù chung thân.

§6. Những kết luận.

Chương chín: Thi hành hình phạt tử hình

§1. Khái niệm và mục đích thi hành phạt tử hình.

§2. Thủ tục thi hành hình phạt tử hình.

§3. Những kết luận.

Chương mười: Thi hành biện pháp miễn - hoãn chấp hành hình phạt và các biện pháp về chấp hành hình phạt

§1. Khái niệm, mục đích và thủ tục thi hành biện pháp miễn chấp hành hình phạt.

§2. Khái niệm, mục đích và thủ tục thi hành biện pháp hoãn chấp hành hình phạt tù.

§3. Khái niệm, mục đích và thủ tục thi hành các biện pháp về chấp hành hình phạt.

§4. Việc giúp đỡ những người bị kết án đã được miễn chấp hành hình phạt và thực hiện việc kiểm tra đối với họ.

§5. Những kết luận.

Chương mười một: Các đặc điểm của việc thi hành án hình sự đối với người bị kết án chưa thành niên

§1. Khái niệm và mục đích THAHS đối với người bị kết án chưa thành niên.

§2. Thủ tục THAHS đối với bị kết án chưa thành niên.

§3. Những kết luận.

Chương mười hai: Khiếu nại, tố cáo và Hợp tác quốc tế trong thi hành án hình sự

§1. Thủ tục giải quyết khiếu nại, tố cáo trong THAHS.

§2. Thủ tục thi hành bản án hình sự của Tòa án nước ngoài tại Việt Nam.

§3. Hợp tác quốc tế trong THAHS.

§4. Những kết luận.

Phần thứ ba:

Hoàn thiện pháp luật thi hành án hình sự quốc gia. Pháp luật thi hành án hình sự của một số nước trên thế giới

Chương mười ba: Những cơ sở khoa học - thực tiễn của việc hoàn thiện pháp luật thi hành án hình sự Việt Nam hiện hành

§1. Bảo vệ các quyền con người bằng pháp luật THAHS với tư cách là nền tảng cho sự cần thiết của việc hoàn thiện pháp luật THAHS quốc gia.

§2. Những cơ sở khoa học - thực tiễn của việc tiếp tục hoàn thiện pháp luật THAHS.

§3. Những kết luận.

Chương mười bốn: Những phương hướng cơ bản của việc hoàn thiện pháp luật thi hành án hình sự Việt Nam hiện hành

§1. Khái niệm hiệu quả của hệ thống pháp luật THAHS quốc gia và khái niệm phương hướng cơ bản để nâng cao hiệu quả đó.

§2. Hoàn thiện các quy phạm về đạo luật THAHS.

§3. Hoàn thiện các quy phạm về các cơ quan, tổ chức THAHS.

§4. Những kết luận.

Chương mười lăm: Các đặc điểm cơ bản của pháp luật thi hành án hình sự một số nước trên thế giới

§1. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật THAHS Liên bang Nga.

§2. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật THAHS Hoa Kỳ.

§3. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật THAHS Cộng hòa Liên bang Đức.

§4. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật THAHS Vương quốc Anh.

§5. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật THAHS Cộng hòa Pháp.

§6. Các đặc điểm cơ bản của pháp luật THAHS Nhật Bản.

§7. Những kết luận.

Hệ thống câu hỏi ôn tập

Danh mục tài liệu tham khảo

4. Đề cương Giáo trình “Luật Hình sự so sánh (Phần chung)”

Lời nói đầu

Phần thứ nhất:

Khái luận về Luật Hình sự so sánh

Chương một: Khái niệm và các đặc điểm cơ bản, đối tượng nghiên cứu và nhiệm vụ của Luật Hình sự so sánh

§1. Khái niệm và các đặc điểm cơ bản của Luật Hình sự so sánh

§2. Đối tượng nghiên cứu và nhiệm vụ của Luật Hình sự so sánh

§3. Những kết luận

Chương hai: Phân biệt Luật Hình sự so sánh với Luật Hình sự nước ngoài và Luật Hình sự quốc tế

§1. Phân biệt Luật Hình sự so sánh với Luật Hình sự nước ngoài.

§2. Phân biệt Luật Hình sự so sánh với Luật Hình sự quốc tế.

§3. Những kết luận

Phần thứ hai:

Các quy định của Phần chung pháp luật hình sự một số nước trên thế giới

Chương ba: Pháp luật hình sự Liên bang Nga

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương bốn: Pháp luật hình sự Hoa Kỳ

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương năm: Pháp luật hình sự Cộng hòa Pháp

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương sáu: Pháp luật hình sự Cộng hòa Liên bang Đức

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương bảy: Pháp luật hình sự Ôxtrâyli (Úc)

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương thứ tám: Pháp luật hình sự Vương quốc Anh

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương thứ chín: Pháp luật hình sự Tây Ban Nha

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương thứ mười: Pháp luật hình sự Ba Lan

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương thứ mười một: Pháp luật hình sự các nước Bắc Âu

§1. Pháp luật hình sự Phần Lan

§2. Pháp luật hình sự Đan Mạch

§3. Pháp luật hình sự Thụy Điển

§4. Những kết luận

Chương mười hai: Pháp luật hình sự Nhật Bản

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Chương mười ba: Pháp luật hình sự Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa

§1. Hệ thống pháp luật hình sự

§2. Những vấn đề về tội phạm

§3. Những vấn đề về hình phạt

§4. Một số vấn đề cơ bản khác liên quan đến Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Phần thứ ba:

Các nghiên cứu so sánh về Phần chung Luật Hình sự

Chương mười bốn: Nghiên cứu so sánh về đạo Luật Hình sự

§1. Về hệ thống pháp luật hình sự

§2. Về nguồn của luật hình sự

§3. Về chế định các nguyên tắc của Luật Hình sự

§4. Những kết luận

Chương mười lăm: Nghiên cứu so sánh về tội phạm

§1. Về khái niệm tội phạm

§2. Về chế định phân loại tội phạm

§3. Về chế định lỗi

§4. Về chế định các giai đoạn thực hiện tội phạm

§5. Về chế định đồng phạm

§6. Những kết luận

Chương mười sáu: Nghiên cứu so sánh về hình phạt

§1. Về khái niệm hình phạt và các mục đích của hình phạt

§2. Về hệ thống các biện pháp cưỡng chế về hình sự khác

§3. Về chế định quyết định hình phạt

§4. Những kết luận

Chương mười bảy: Nghiên cứu so sánh về một số vấn đề cơ bản khác của Phần chung Luật Hình sự

§1. Về chế định trách nhiệm hình sự

§2. Về chế định các tình tiết loại trừ tính chất tội phạm của hành vi

§3. Về chế định các biện pháp tha miễn

§4. Về một số chế định chủ yếu khác của Phần chung Luật Hình sự

§5. Những kết luận

Hệ thống câu hỏi ôn tập

Danh mục tài liệu tham khảo

5. Đề cương Giáo trình “Tòa án, các cơ quan bảo vệ pháp luật và các cơ quan hỗ trợ tư pháp” (gọi tắt là môn “Tư pháp học”)

Lời nói đầu

Phần thứ nhất:

Về tư pháp trong Nhà nước pháp quyền và môn tư pháp học trong hệ thống các môn học và các chuyên ngành khoa học pháp lý

Chương một: Quyền tư pháp và hệ thống tư pháp, hoạt động tư pháp và cơ quan tư pháp trong Nhà nước pháp quyền

§1. Khái niệm và các nguyên tắc cơ bản được thừa nhận chung của Nhà nước pháp quyền.

§2. Quyền tư pháp trong Nhà nước pháp quyền.

§3. Hệ thống tư pháp trong Nhà nước pháp quyền.

§4. Hoạt động tư pháp trong Nhà nước pháp quyền.

§5. Cơ quan tư pháp trong Nhà nước pháp quyền.

§6. Những kết luận.

Chương hai: Những nguyên tắc cơ bản của hoạt động tư pháp và hoạt động xét xử trong nhà nước pháp quyền

§1. Những nguyên tắc cơ bản của hoạt động tư pháp (nói chung) trong Nhà nước pháp quyền.

§2. Hoạt động xét xử với tư cách là dạng (hình thức) hoạt động đặc trưng, điển hình và quan trọng nhất của các dạng (hình thức) hoạt động tư pháp.

§3. Những nguyên tắc cơ bản của hoạt động xét xử (nói riêng) trong Nhà nước pháp quyền.

§4. Những kết luận.

Chương ba: Tư pháp học - một môn học và một chuyên ngành khoa học pháp lý

§1. Khái niệm, nhiệm vụ, đối tượng nghiên cứu và hệ thống của môn “*Tư pháp học*” với tư cách là một môn học trong hệ thống các môn học và một chuyên ngành độc lập trong các khoa học pháp lý.

§2. Vị trí của môn “*Tư pháp học*” trong hệ thống các môn học pháp lý chuyên ngành có liên quan đến lĩnh vực tư pháp hình sự.

§3. Những kết luận.

Phần thứ hai:

Về hệ thống Tòa án ở Việt Nam

Chương bốn: Khái niệm, bản chất và đối tượng của hoạt động tài phán. Vị trí, chức năng và nhiệm vụ của Tòa án

§1. Khái niệm, bản chất và đối tượng của hoạt động tài phán

§2. Tòa án với tính chất là cơ quan tư pháp.

§3. Vị trí, chức năng và nhiệm vụ của Tòa án trong hệ thống các cơ quan quyền lực Nhà nước.

§4. Sự hình thành và phát triển của hệ thống Tòa án ở Việt Nam.

§5. Hệ thống Tòa án trong giai đoạn cải cách tư pháp (CCTP) và xây dựng NNQP hiện nay.

§6. Những kết luận.

Chương năm: Những nguyên tắc tổ chức- hoạt động của Tòa án ở Việt Nam

§1. Nguyên tắc bổ nhiệm thẩm phán.

§2. Nguyên tắc bình đẳng của thẩm phán và hội thẩm khi xét xử.

§3. Nguyên tắc độc lập và chỉ tuân theo pháp luật của thẩm phán và hội thẩm.

§4. Nguyên tắc Tòa án xét xử tập thể và quyết định theo đa số.

§5. Nguyên tắc xét xử công khai.

§6. Nguyên tắc bình đẳng của mọi công dân trước Tòa án.

§7. Nguyên tắc đảm bảo quyền bào chữa của bị cáo.

§8. Nguyên tắc đảm bảo quyền dùng tiếng nói và chữ viết của dân tộc trước Tòa án.

§9. Nguyên tắc đảm bảo sự phối hợp của Tòa án với các cơ quan hữu quan và các tổ chức, đoàn thể xã hội

§10. Những kết luận.

Chương sáu: Nhiệm vụ, thẩm quyền và tổ chức của Tòa án các cấp. Địa vị pháp lý của thẩm phán và hội thẩm

§1. Tòa án nhân dân tối cao - cơ quan xét xử cao nhất ở Việt Nam.

§2. Các Tòa án Nhân dân (TAND) tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

§3. Các TAND huyện, quận, thị xã và thành phố thuộc tỉnh.

§4. Các Tòa án Quân sự.

§5. Địa vị pháp lý của Thẩm phán và Hội thẩm.

§6. Những kết luận.

Phần thứ ba:**Về hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật ở Việt Nam****Chương bảy: Khái niệm và bản chất hoạt động của Viện kiểm sát. Vị trí, chức năng, nhiệm vụ, những nguyên tắc tổ chức - hoạt động của Viện kiểm sát ở Việt Nam**

§1. Khái niệm và bản chất hoạt động của Viện kiểm sát (VKS) với tư cách là cơ quan BVPL ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của hệ thống VKS ở Việt Nam.

§3. Vị trí của VKS trong hệ thống các cơ quan BVPL.

§4. Chức năng và nhiệm vụ của VKS trong giai đoạn CCTP và xây dựng NN PQ hiện nay.

§5. Những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của VKS.

§6. Hệ thống VKS trong giai đoạn CCTP và xây dựng NN PQ hiện nay.

§7. Những kết luận.

Chương tám: Các mặt công tác của Viện kiểm sát ở Việt Nam

§1. Khái niệm và mục đích của công tác thực hành quyền công tố. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của VKS trong công tác này.

§2. Khái niệm và mục đích của công tác kiểm sát điều tra các vụ án hình sự. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của VKS trong công tác này.

§3. Khái niệm và mục đích của công tác kiểm sát xét xử các vụ án hình sự. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của VKS trong công tác này.

§4. Khái niệm và mục đích của công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án dân sự, hôn nhân - gia đình, hành chính, kinh tế, lao động và những việc khác theo quy định của pháp luật. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của VKS trong công tác này.

§5. Khái niệm và mục đích của công tác kiểm sát việc thi hành án. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của VKS trong công tác này.

§6. Khái niệm và mục đích của công tác kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam, quản lý và giáo dục người chấp hành hình phạt tù. Chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của VKS trong công tác này.

§7. Những kết luận.

Chương chín: Nhiệm vụ, thẩm quyền và tổ chức của Viện kiểm sát các cấp. Địa vị pháp lý của kiểm sát viên

§1. Viện kiểm sát nhân dân tối cao - cơ quan kiểm sát cao nhất ở Việt Nam.

§2. Các VKSND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

§3. Các VKSND huyện, quận, thị xã và thành phố thuộc tỉnh.

§4. Các VKS Quân sự.

§5. Địa vị pháp lý của Kiểm sát viên.

§6. Những kết luận.

Chương mười: Về các cơ quan Công an nhân dân

§1. Bộ Công an với tư cách là cơ quan bảo vệ pháp luật ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan Công an Nhân dân (CAND) ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Bộ Công an trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan CAND trong giai đoạn CCTP và xây dựng NN PQ hiện nay.

§5. Những kết luận

Chương mười một: Về các cơ quan thuộc Bộ Tư pháp

§1. Bộ Tư pháp với tư cách là cơ quan bảo vệ pháp luật ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan thuộc Bộ Tư pháp ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Bộ Tư pháp trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan thuộc Bộ Tư pháp trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương mười hai: Về các cơ quan Thanh tra Chính phủ

§1. Thanh tra Chính phủ với tư cách là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan Thanh tra Chính phủ ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Tổng thanh tra Chính phủ trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Thanh tra Chính phủ trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương mười ba: Về các cơ quan Thuế vụ

§1. Thuế vụ với tư cách là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan Thuế vụ ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Thuế vụ trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Thuế vụ trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương mười bốn: Về các cơ quan Hải quan

§1. Hải quan với tính chất là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan Hải quan ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Tổng cục hải quan trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Hải quan trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương mười lăm: Về các cơ quan Cảnh sát biển

§1. Cảnh sát biển với tư cách là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Vị trí của Cảnh sát biển trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§3. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Cảnh sát biển trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§4. Những kết luận.

Chương mười sáu: Về các cơ quan Kiểm toán

§1. Kiểm toán với tư cách là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan Kiểm toán ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Kiểm toán trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Kiểm toán trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương mười lăm: Về các cơ quan Kiểm lâm

§1. Kiểm lâm với tư cách là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan Kiểm lâm ở Việt Nam.

§3. Vị trí của Kiểm lâm trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Kiểm lâm trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương mười tám: Về các cơ quan Bộ đội biên phòng

§1. Bộ đội biên phòng với tư cách là cơ quan *bảo vệ pháp luật* ở Việt Nam.

§2. Vị trí của Bộ đội biên phòng trong hệ thống các cơ quan bảo vệ pháp luật.

§3. Chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan Bộ đội biên phòng trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§4. Những kết luận.

Phần thứ tư:

Về hệ thống các cơ quan hỗ trợ tư pháp ở Việt Nam

Chương mười chín: Về tổ chức luật sư

§1. Tổ chức luật sư với tính chất là cơ quan *bổ trợ tư pháp* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của tổ chức luật sư ở Việt Nam.

§3. Vị trí của tổ chức luật sư trong hệ thống các cơ quan hỗ trợ tư pháp.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của tổ chức luật sư trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Chương hai mươi: Về các cơ quan công chứng, hộ tịch và giám định tư pháp

§1. Công chứng, hộ tịch và giám định tư pháp với tính chất là các cơ quan *bổ trợ tư pháp* ở Việt Nam.

§2. Sự hình thành và phát triển của các cơ quan này ở Việt Nam.

§3. Vị trí của các cơ quan này trong hệ thống các cơ quan hỗ trợ tư pháp.

§4. Chức năng, nhiệm vụ, những nguyên tắc tổ chức và hoạt động của các cơ quan này trong giai đoạn CCTP và xây dựng NNQP hiện nay.

§5. Những kết luận.

Phần thứ năm:

Về hệ thống Tòa án ở một số Nhà nước pháp quyền trên thế giới

Chương hai một: Hệ thống Tòa án ở Liên bang Nga

§1. Một số đặc điểm chính của hệ thống Tòa án ở Liên bang Nga.

§2. Tòa án Hiến pháp.

§3. Tòa án tối cao.

§4. Tòa án Trọng tài tối cao.

§5. Địa vị pháp lý của thẩm phán, hội thẩm và bồi thẩm đoàn.

§6. Những kết luận.

Chương hai hai: Hệ thống Tòa án ở Hoa Kỳ

§1. Một số đặc điểm của chính hệ thống Tòa án ở Hoa Kỳ.

§2. Tòa án tối cao Liên bang.

§3. Các tòa án tối cao của các bang.

§4. Các tòa án phúc thẩm và các tòa án khu vực.

§5. Những kết luận.

Chương hai ba: Hệ thống Tòa án ở Cộng hòa Pháp

§1. Một số đặc điểm chính của hệ thống Tòa án ở Cộng hòa Pháp.

§2. Tòa án tối cao.

§3. Các tòa án phúc thẩm.

§4. Các tòa án khu vực và các tòa án thành phố.

§5. Các tòa án hành chính.

§6. Những kết luận.

Chương hai bốn: Hệ thống Tòa án ở Cộng hòa Liên bang Đức

§1. Một số đặc điểm chính của hệ thống Tòa án ở Cộng hòa Liên bang Đức.

§2. Tòa án tối cao Liên bang.

§3. Tòa án Hiến pháp Liên bang.

§4. Các tòa án tối cao của các tiểu bang.

§5. Các tòa án của các tiểu bang và các tòa án của các khu vực.

§6. Hệ thống các tòa án chuyên trách khác ngoài hệ thống Tòa án chung (như: *vị thành niên, lao động, hành chính, tài chính và, về các vấn đề xã hội*)

§7. Những kết luận.

Chương hai lăm: Hệ thống Tòa án ở Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa

- §1. Một số đặc điểm chính của hệ thống TAND ở Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa.
- §2. Tòa án nhân dân tối cao.
- §3. Các tòa án cao cấp.
- §4. Các tòa án trung cấp và các tòa án cấp cơ sở.
- §5. Các tòa án chuyên biệt.
- §6. Những kết luận

Chương hai sáu: Hệ thống Tòa án ở Vương quốc Anh

- §1. Một số đặc điểm chính của hệ thống Toà án ở Vương quốc Anh
- §2. Các Tòa án hình sự
- §3. Các Tòa án dân sự
- §4. Tòa án Hoàng gia
- §5. Tòa án thượng thẩm
- §6. Tòa án phúc thẩm
- §7. Tòa án tối cao
- §8. Các tòa án khác
- § 9. Những kết luận

Hệ thống câu hỏi ôn tập

Danh mục tài liệu tham khảo

6. Đề cương Giáo trình môn “Tội phạm học”

Lời nói đầu

Phần thứ nhất:

Những vấn đề chung của Tội phạm học

Chương một: Nhập môn Tội phạm học

- §1. Khái niệm và đối tượng nghiên cứu của tội phạm học.
- §2. Chức năng, nhiệm vụ và mục đích của tội phạm học.
- §3. Hệ thống và vị trí của tội phạm học trong các khoa học về tư pháp hình sự.
- §4. Sự hình thành và phát triển của tội phạm học (ở Việt Nam và trên thế giới).

§5. Những kết luận.

Chương hai: Phương pháp luận và các phương pháp nghiên cứu Tội phạm học

- §1. Phương pháp luận của khoa học về tội phạm học.
- §2. Các phương pháp nghiên cứu của tội phạm học.
- §3. Những cơ sở khoa học, thông tin và tổ chức của việc nghiên cứu tội phạm học.
- §4. Những kết luận.

Chương ba: Tình hình tội phạm

- §1. Khái niệm tình hình tội phạm.
- §2. Các đặc điểm hình sự của tình hình tội phạm.
- §3. Tình hình tội phạm ở Việt Nam.
- §4. Tình hình tội phạm ở một số nước trên thế giới.
- §5. Những kết luận.

Chương bốn: Nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội phạm và của tội phạm cụ thể

- §1. Khái niệm nguyên nhân và khái niệm điều kiện của tình hình tội phạm.
- §2. Phân loại nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội phạm.
- §3. Nguyên nhân và điều kiện của tình hình tội phạm ở Việt Nam.
- §4. Khái niệm nguyên nhân và khái niệm điều kiện của tội phạm cụ thể.
- §5. Phân loại nguyên nhân và điều kiện của tội phạm cụ thể.
- §6. Cơ chế của hành vi phạm tội cụ thể.
- §7. Những kết luận.

Chương năm: Nhân thân người phạm tội

- §1. Ý nghĩa khoa học - thực tiễn của việc nghiên cứu nhân thân người phạm tội.
- §2. Khái niệm nhân thân người phạm tội và các khái niệm gần giống.
- §3. Phân loại những người phạm tội.
- §4. Vấn đề cân nhắc các tình tiết tăng nặng và giảm nhẹ được và không được quy định trong BLHS thuộc về nhân thân người

phạm tội đối với việc giải quyết vấn đề trách nhiệm hình sự.

§5. Vai trò của các tình tiết tăng nặng và giảm nhẹ được và không được quy định trong BLHS thuộc về nhân thân người phạm tội đối với việc nghiên cứu tình hình tội phạm.

§6. Những kết luận.

Chương sáu: Dự báo tình hình tội phạm

§1. Ý nghĩa của việc dự báo tình hình tội phạm.

§2. Những cơ sở khoa học - thực tiễn của việc dự báo tình hình tội phạm.

§3. Nội dung của việc dự báo tình hình tội phạm.

§4. Một số định hướng cơ bản của việc dự báo tình hình tội phạm trong giai đoạn CCTP và xây dựng NN PQ Việt Nam.

§5. Những kết luận.

Chương bảy: Phòng ngừa tình hình tội phạm

§1. Khái niệm và các đặc điểm cơ bản của việc phòng ngừa tình hình tội phạm.

§2. Những nhiệm vụ và phương hướng cơ bản của việc phòng ngừa tình hình tội phạm.

§3. Phân loại các biện pháp phòng ngừa tình hình tội phạm.

§4. Hệ thống và các chủ thể phòng ngừa tình hình tội phạm.

§5. Những cơ sở pháp lý, tổ chức và kinh tế - xã hội của việc phòng ngừa tình hình tội phạm.

§6. Khái niệm và những cơ sở của dự báo tình hình tội phạm.

§7. Khái niệm và những cơ sở của kế hoạch hóa phòng ngừa tình hình tội phạm.

§8. Sự hợp tác quốc tế trong việc phòng ngừa tình hình tội phạm.

§9. Những kết luận.

Chương tám: Nạn nhân học trong tội phạm học

§1. Khái niệm và ý nghĩa của việc nghiên cứu nạn nhân học trong tội phạm học.

§2. Phân loại nạn nhân học trong tội phạm học.

§3. Phân biệt nạn nhân học trong tội phạm học, trong Luật Hình sự và trong Luật TTHS.

§4. Nạn nhân học trong tội phạm học của một số nước trên thế giới.

§5. Những kết luận.

Chương chín: Hợp tác quốc tế về đấu tranh chống tội phạm

§1. Khái niệm và ý nghĩa của hợp tác quốc tế về đấu tranh chống tội phạm.

§2. Các cấp độ của chương trình hợp tác quốc tế về đấu tranh chống tội phạm.

§3. Các đặc điểm cơ bản về hợp tác quốc tế về đấu tranh chống tội phạm trong giai đoạn CCTP và xây dựng NN PQ Việt Nam.

§4. Những kết luận.

Phần thứ hai:

Những vấn đề phòng ngừa các tội phạm riêng biệt

Chương mười: Phòng ngừa các tội phạm do phụ nữ thực hiện

§1. Khái niệm tội phạm do phụ nữ thực hiện.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm do phụ nữ thực hiện.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm do phụ nữ thực hiện.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm do phụ nữ thực hiện.

§5. Những kết luận.

Chương mười một: Phòng ngừa các tội phạm do người chưa thành niên thực hiện

§1. Khái niệm tội phạm do người chưa thành niên thực hiện.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm do người chưa thành niên thực hiện.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm do người chưa thành niên thực hiện.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm do người chưa thành niên thực hiện.

§5. Những kết luận.

Chương mười hai: Phòng ngừa các tội phạm do quân nhân thực hiện

§1. Khái niệm tội phạm do quân nhân thực hiện.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm do quân nhân thực hiện.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm do quân nhân thực hiện.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm do quân nhân thực hiện.

§5. Những kết luận.

Chương mười ba: Phòng ngừa các tội phạm có tổ chức

§1. Khái niệm tội phạm có tổ chức.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm có tổ chức.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm có tổ chức.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm có tổ chức.

§5. Những kết luận.

Chương mười bốn: Phòng ngừa các tội phạm có tính chất chuyên nghiệp

§1. Khái niệm tội phạm có tính chất chuyên nghiệp.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm có tính chất chuyên nghiệp.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm có tính chất chuyên nghiệp.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm có tính chất chuyên nghiệp.

§5. Những kết luận.

Chương mười lăm: Phòng ngừa các tội có tính chất tái phạm

§1. Khái niệm tội có tính chất tái phạm.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội có tính chất tái phạm.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội có tính chất tái phạm.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội có tính chất tái phạm.

§5. Những kết luận.

Chương mười sáu: Phòng ngừa các tội phạm có tính chất vụ lợi

§1. Khái niệm tội phạm có tính chất vụ lợi

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm có tính chất vụ lợi.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm có tính chất vụ lợi.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm có tính chất vụ lợi.

§5. Những kết luận.

Chương mười bảy: Phòng ngừa các tội phạm có tính chất bạo lực

§1. Khái niệm tội phạm có tính chất bạo lực.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm có tính chất bạo lực.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm có tính chất bạo lực.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm có tính chất bạo lực.

§5. Những kết luận.

Chương mười tám: Phòng ngừa các tội phạm có sử dụng công nghệ cao

§1. Khái niệm tội phạm có sử dụng công nghệ cao.

§2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm có sử dụng công nghệ cao.

§3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm có sử dụng công nghệ cao.

§4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm có sử dụng công nghệ cao.

§5. Những kết luận.

Chương mười chín: Phòng ngừa các tội phạm có tính chất quốc tế

- §1. Khái niệm tội phạm có tính chất quốc tế.
- §2. Đặc điểm tội phạm học của các tội phạm có tính chất quốc tế.
- §3. Nguyên nhân và điều kiện của các tội phạm có tính chất quốc tế.
- §4. Những nét đặc trưng cơ bản của việc phòng ngừa các tội phạm có tính chất quốc tế.
- §5. Những kết luận.

Hệ thống câu hỏi ôn tập

Danh mục tài liệu tham khảo

Tài liệu tham khảo

- [1] H.J. Schneider, *Tội phạm học* (Dịch từ tiếng Đức của Iu. A. Nhepôdaeva; Hiệu đính và lời giới thiệu của L.Ô. Ivanôva), Nhóm xuất bản "Tiến bộ", Maxcova, 1994 (tiếng Nga).

Six textbook on subjects of Jurisdiction Criminal Law specialization in legal training organs of Vietnam

Le Van Cam

*Faculty of Law, Vietnam National University, Hanoi,
144 Xuan Thuy, Cau Giay, Hanoi, Vietnam*

In order to improve education quality for student at Bachelor, Legal Majestic and Doctoral degrees, assisting and strengthening science research ability in legal training organs and widening the knowledge about specialized legal of staffs working for presents six textbook structures on subjects of jurisdiction criminal law specialization in legal training organs, with the propose of contributing into jurisdiction innovation and building up law - based state in Vietnam.